

Підсумки діяльності фінансових компаній, ломбардів та юридичних осіб (лізингодавців) за 2016 рік

Станом на 31.12.2016 у Державному реєстрі фінансових установ налічувалось:

- 650 фінансових компаній
- 202 юридичних осіб (лізингодавців)
- 456 ломбардів

Таблиця 1

Динаміка основних показників діяльності фінансових компаній, ломбардів та юридичних осіб (лізингодавців)

Показник	Станом на 31.12.2014	Станом на 31.12.2015	Станом на 31.12.2016	Темпи приросту, %	
				31.12.2015/31.12.2014	31.12.2016/31.12.2015
Фінансові компанії					
Кількість зареєстрованих фінансових компаній	415	571	650	37,6	13,8
Активи фінансових компаній, (млн. грн.)	51 264,8	71 120,0	67 401,4	38,7	-5,2
Власний капітал, (млн. грн.)	15 213,4	20 196,1	17 945,8	32,8	-11,1
Обсяг наданих фінансових послуг фінансовими компаніями, (млн. грн.)	54 154,8	68 282,3	110 420,3	26,1	61,7
Юридичні особи (лізингодавці)					
Кількість зареєстрованих установ	267	268	202	0,4	-24,6
Вартість діючих договорів фінансового лізингу, (млн. грн.)	58 304,1	26 109,9	22 904,4	-55,2	-12,3
Кількість діючих договорів фінансового лізингу, (од.)	27 348	22 148	17 314,0	-19,0	-21,8
Вартість договорів фінансового лізингу, укладених за звітний період, (млн. грн.)	7 181,0	6 241,4	9 754,4	-13,1	56,3
Кількість договорів фінансового лізингу, укладених за звітний період, (од.)	8 940	4 098	9 122	-54,2	122,6
Ломбарди					
Кількість зареєстрованих установ	477	482	456	1,0	-5,4
Активи по балансу, (млн. грн.)	1 710,3	2 218,6	3 317,7	29,7	49,5
Власний капітал, (млн. грн.)	970,4	1 100,2	1 481,6	13,4	34,7
Сума наданих фінансових кредитів під заставу, (млн. грн.)	8 410,8	12 459,7	16 718,0	48,1	34,2
Сума погашених фінансових кредитів, (млн. грн.)	8 202,3	12 155,3	16 414,7	48,2	35,0
Кількість наданих кредитів, (тис. один.)	10 930,1	10 600,0	11 943,6	-3,0	12,7

Послуги фінансових компаній

Станом на 31.12.2016 в Державному реєстрі фінансових установ міститься інформація про 650 фінансових компаній, що на 79 установ (114%) більше порівняно з відповідною датою 2015 року (станом на 31.12.2015 – 571 фінансові компанії).

Узагальнені дані щодо обсягу фінансових послуг, наданих фінансовими компаніями за 2014 - 2016 рр., наведено в таблиці 2.

Таблиця 2

Інформація про обсяги та види фінансових послуг, наданих фінансовими компаніями, крім послуг з управління ФФБ та ФОН, млн. грн.

Вид фінансової послуги	2014	2015	2016	Темпи приросту (2016/2015)	
				Абсолютний	%
Надання фінансових кредитів за рахунок власних коштів	3 540,3	5 521,4	3 392,2	-2 129,2	-38,6
Надання позик	3 444,2	1 849,3	2 390,9	541,6	29,3
Надання порук (поручительств)	52,0	88,3	523,8	435,5	493,2
Фінансовий лізинг (вартість укладених договорів фінансового лізингу)	257,4	20,2	67,3	47,1	233,2
Надання гарантій	409,7	138,5	1 437,7	1 299,2	938,0
Факторинг	23 525,7	16 555,9	16 887,5	331,6	2,0
Залучення фінансових активів юридичних осіб із зобов'язанням щодо наступного їх повернення	644,9	1 649,3	2 551,9	902,6	54,7
Операції з обміну валют	694,4	449,3	413,5	-35,8	-8,0
Операції з переказу грошових коштів	12 703,8	31 594,7	70 326,7	38 732,0	122,6
Адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах	422,5	678,3	420,9	-257,4	-37,9

За 2016 рік відбулося зменшення активів фінансових компаній на 5,2% (3 718,6 млн. грн.), в той же час власний капітал зменшився на 11,1% (2 250,3 млн. грн.).

Обсяги фінансових послуг зросли на 61,7% (42 138,0 млн. грн.) порівняно з аналогічним періодом 2015 року.

Найбільше збільшення обсягів надання фінансових послуг відбулося по таких видах:

- операції з переказу грошових коштів в 2,2 раза (38 732,0 млн. грн.);
- надання гарантій в 10,4 раз (1 299,2 млн. грн.);
- залучення фінансових активів юридичних осіб із зобов'язанням щодо наступного їх повернення в 1,5 раза (902,6 млн. грн.);

- надання позик в 1,3 (541,6 млн.грн.);
- надання порук (поручительств) в 5,9 раз (435,5 млн. грн.).

Найбільше скорочення обсягів фінансових послуг продемонстрували - надання фінансових кредитів за рахунок власних коштів – на 38,6% (2 129,2 млн. грн.) та адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах на – 37,9 % (257,4 млн. грн.).

Фінансові послуги наданих фінансовими компаніями по адмініструванню фінансових активів для придбання товарів у групах

За 2016 рік фінансові компанії уклали 2 960 договір адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах на загальну суму 421,0 млн. грн., виконали 2 998 договорів.

Таблиця 3

Кількість діючих договорів про адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах, на кінець періоду

Період	IV квартал 2014 р.	I квартал 2015 р.	II квартал 2015 р.	III квартал 2015 р.	IV квартал 2015 р.	I квартал 2016 р.	II квартал 2016 р.	III квартал 2016 р.	IV квартал 2016 р.
Кількість договорів	12 335	7 921	7 556	7 473	7 492	7 164	4136	4357	4 393

Як свідчать дані таблиці 3, кількість діючих договорів адміністрування фінансових активів для придбання товарів у групах, на кінець 2016 року, становила 4 393 одиниці, що на 41,4 % (3 099 одиниць) менше порівняно з цим показником аналогічного періоду 2015 року .

Розподіл створених, фінансовими компаніями, діючих груп по адмініструванню фінансових активів за категоріям товарів наведено в табл. 4

Таблиця 4

Кількість діючих груп створених фінансовими компаніями по адмініструванню фінансових активів для придбання товарів у групах, на кінець періоду

Вид товару	Станом на :								
	31.12. 2014	31.03. 2015	30.06. 2015	30.09. 2015	31.12. 2015	31.03. 2016	30.06. 2016	30.09. 2016	31.12. 2016
автомобілі	223	226	225	230	238	241	246	253	259
будівельні матеріали	4	4	4	4	3	3	3	3	3
побутова техніка	1	1	1	1	1	1	1	1	1
інше	2	1	1	1	1	1	1	1	1

Станом на 31.12.2016 найбільше діючих груп, створених фінансовими компаніями, за такою категорією товарів, як: автомобілі – 98,1 % від загальної

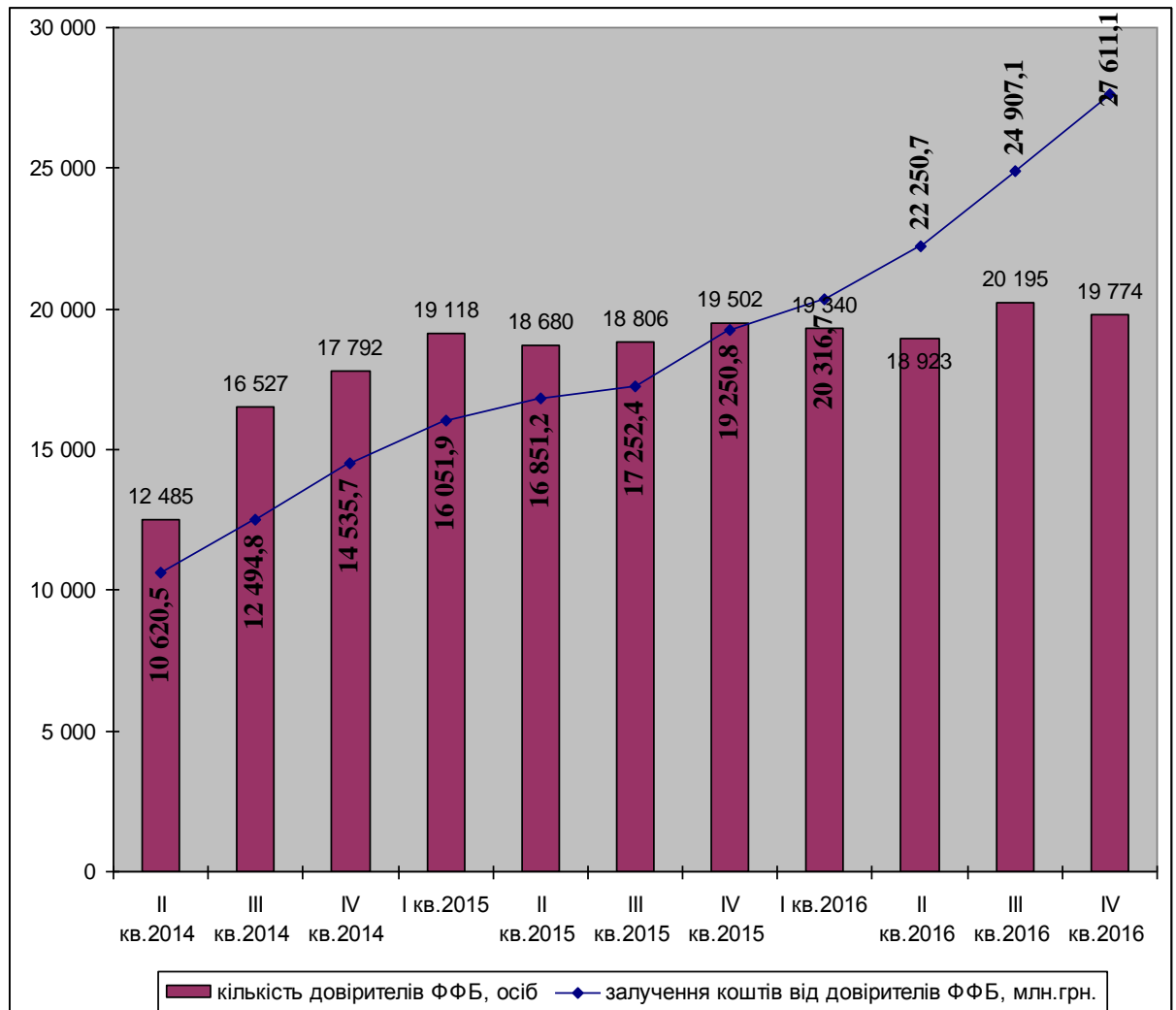
кількості створених груп, що на 0,2 % (станом на 31.12.2015р. - 97,9 %) більше порівняно з цим показником аналогічного періоду 2015 року.

Управління коштами установників управління майном з метою фінансування будівництва житла

Станом на 31.12.2016 56 фінансових компаній мали діючі ліцензії на здійснення діяльності по залученню коштів установників управління майном для фінансування об'єктів будівництва та/або здійснення операцій з нерухомістю і від свого імені діяти в їхніх інтересах, здійснюючи управління майном.

Загальна кількість довіритель, які уклали договори з фінансовими компаніями-управителями щодо участі у фонді фінансування будівництва (ФФБ), станом на 31.12.2016 становить 19 774 осіб, з яких 19 629 - фізичних та 145 - юридичних.

Динаміка зміни кількості довіритель ФФБ та залучених від них коштів наведена на рис. 1.

Рис. 1. Динаміка зміни кількості довіритель ФФБ та залучення коштів від довіритель ФФБ

Протягом останніх років спостерігається поступове збільшення кількості довірителів ФФБ та надходжень коштів до ФФБ. Порівняно з аналогічним періодом 2015 року кількість довірителів ФФБ збільшилась на 1,4 % (272 осіб). Обсяг залучених коштів від довірителів ФФБ становить 27 611,1 млн. грн., що на 43,4 % (8 360,3 млн. грн.) більше порівняно з аналогічною датою минулого року.

Управління коштами установників управління майном з метою отримання доходу від здійснення операцій з нерухомістю

Станом на 31.12.2016 дозвіл, який надає право здійснювати емісію сертифікатів фондів операцій з нерухомістю (далі – сертифікати ФОН), мають 15 фінансових компаній, із яких 4 створили 4 ФОНів (табл. 5).

Таблиця 5

Кількість створених ФОН і виданих дозволів

Показники	Станом на 31.12.2014	Станом на 31.12.2015	Станом на 31.12.2016
Кількість виданих дозволів	15	15	15
Кількість компаній, які створили ФОН	4	4	4
Кількість створених ФОН	6	4	4

Кількість власників сертифікатів ФОН станом на 31.12.2016 становить 15 фізичних осіб.

Залучення коштів за допомогою сертифікатів ФОН не набуло масового характеру. З кінця 2012 року юридичні особи припинили свою участь у здійсненні операцій з нерухомістю. Залучення коштів від фізичних осіб, які є власниками сертифікатів ФОН, станом на 31.12.2016 становить 43,1 млн. грн. та не змінюється протягом останніх трьох років.

Факторинг

Станом на 31.12.2016 в Державному реєстрі фінансових установ міститься інформація про 545 фінансових компаній, які мають право надавати послуги факторингу. Протягом 2016 року фінансові компанії уклали 33 511 договорів факторингу на загальну суму 16 887,6 млн. грн., виконали 16 767 договорів на суму 12 826,4 млн. грн. Діючими на кінець 2016 року залишалось 25 126 договорів факторингу.

Динаміка кількості та вартості укладених фінансовими компаніями договорів факторингу наведена на рис. 2.

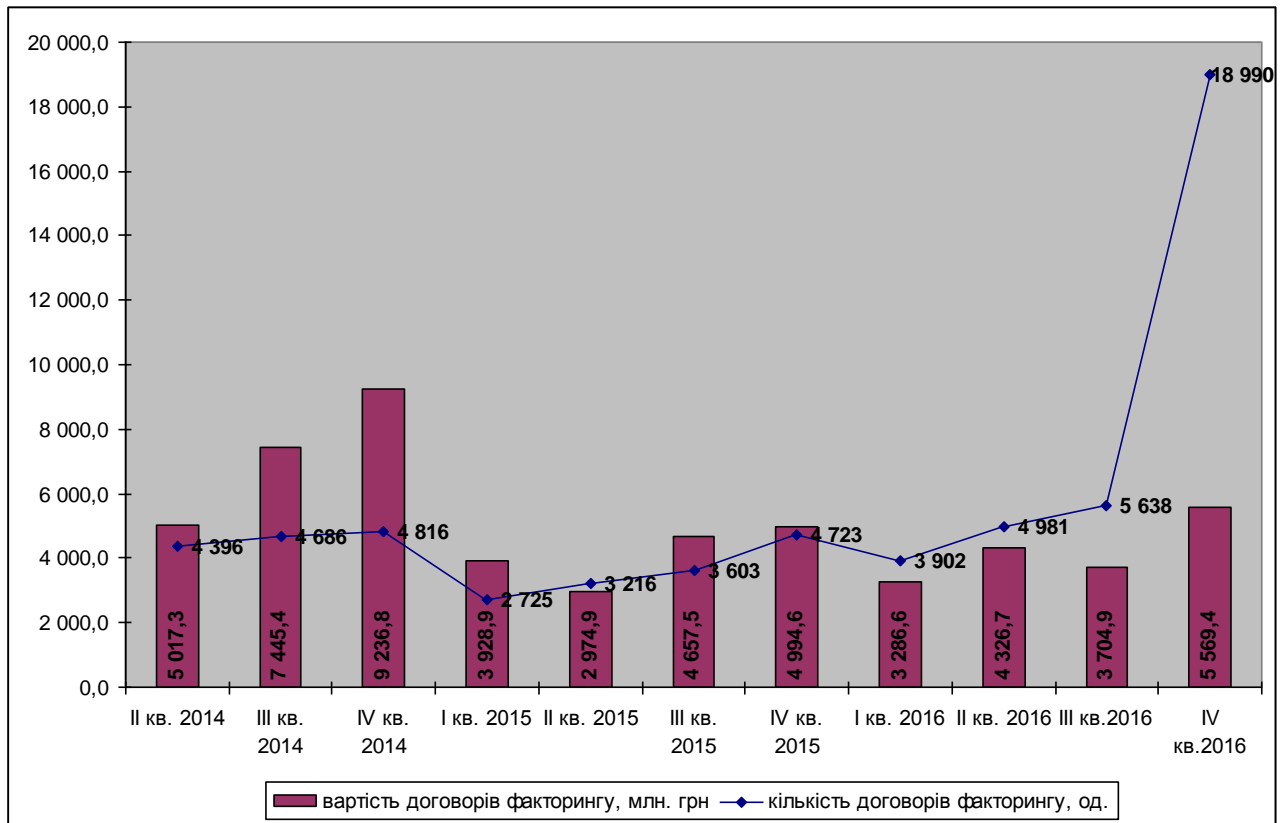

Рис. 2. Динаміка надання фінансовими компаніями послуг факторингу

Кількість договорів факторингу, укладених протягом 2016 року, становила 18 990 одиниць, що на 75,1% (14 267 одиниць) більше порівняно з цим показником аналогічного періоду 2015 року. Вартість договорів факторингу становила 5 569,4 млн. грн., що на 11,5% (952,6 млн. грн.) більше порівняно з аналогічним періодом минулого року.

Важливим показником, який характеризує факторингові послуги, є джерела їх фінансування (табл. 6, рис. 3.)

Таблиця 6

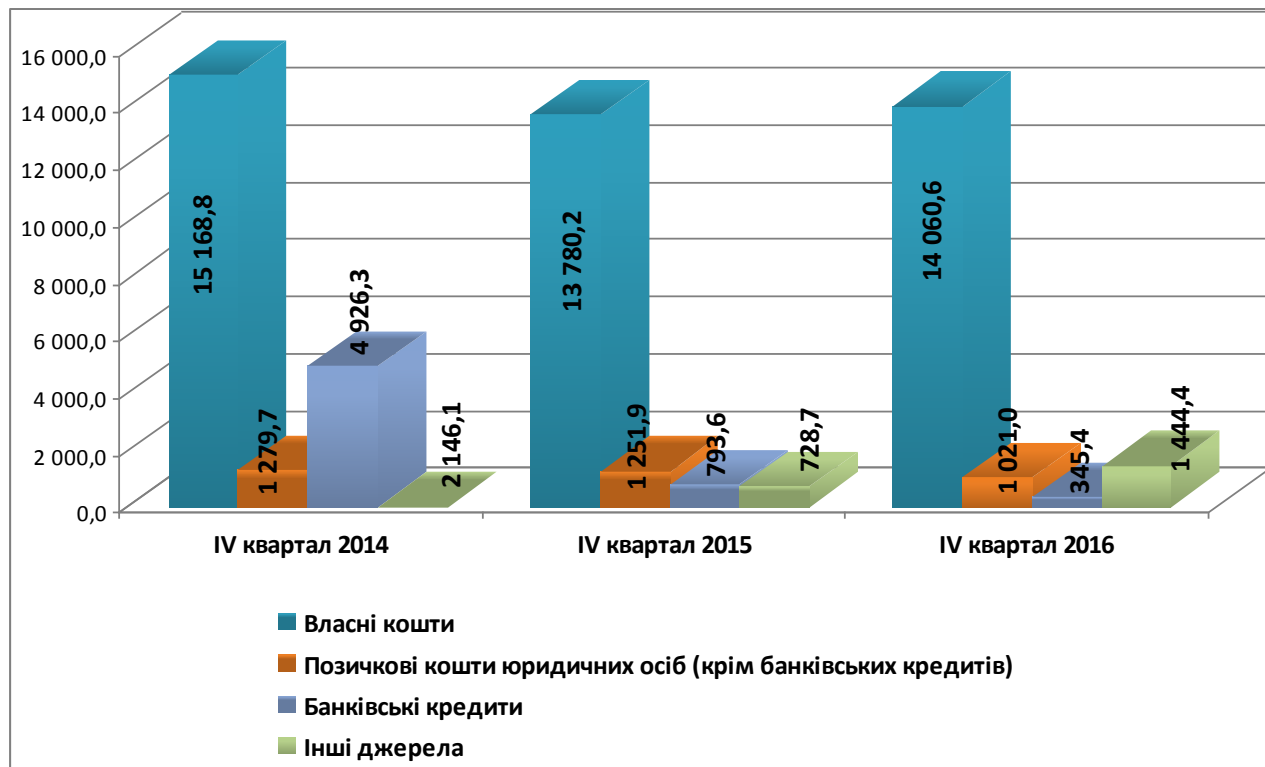
Джерела фінансування укладених факторингових операцій, млн. грн.

Джерела фінансування	2014	2015	2016	Темпи приросту (2016/2015)	
				Абсолютний	%
Власні кошти	15 168,8	13 780,2	14 060,6	280,4	2,0
Позичкові кошти юридичних осіб (крім банківських кредитів)	1 279,7	1 251,9	1 021,0	-230,9	-18,4
Банківські кредити	4 926,3	793,6	345,4	-448,2	-56,5
Інші джерела	2 146,1	728,7	1 444,4	715,7	98,2
Всього	23 525,7	16 554,4	16 887,5	333,1	2,0

Станом на 31.12.2016, порівняно з відповідною датою 2015 року, відбулося зменшення фінансування факторингових операцій за рахунок:

- банківських кредитів на 56,5% (448,2 млн. грн.);

- позичкові кошти юридичних осіб (крім банківських кредитів) на 18,4% (230,9 млн. грн.).

Рис. 3. Джерела фінансування факторингових операцій, млн. грн.

Динаміка структури джерел фінансування факторингових операцій за 2014 - 2016 рр. є досить нестійкою та істотно коливається, в першу чергу за рахунок зміни частки власних коштів та банківських кредитів.

За 2016 рік частка власних коштів становить 83,3% і є найбільшою в структурі джерел фінансування, що на 0,1 в.п. вище даного показника за відповідний період минулого року (83,2%).

Станом на 31.12.2016 частка банківських кредитів становить 2,0%, що на 2,7 в.п. менше ніж за відповідний період 2015 року (4,8%).

Обсяг позичкових коштів юридичних осіб (крім банківських кредитів) порівняно з показником на відповідну дату 2015 року зменшився на 1,5 в.п. та становить 6,0% від загальної суми джерел фінансування.

Розподіл за галузями обсягів наданих фінансових послуг за укладеними договорами факторингу наведено в табл. 7

Розподіл договорів факторингу за галузями, млн. грн.

Назва галузі	2014	2015	2016	Темпи приросту (2016/ 2015)	
				Абсолютний	%
Будівництво	69,6	91,3	382,4	291,1	318,9
Добувна промисловість	0,1	0,0	7,6	7,6	-
Легка промисловість	0	0,0	1,5	1,5	-
Машинобудування	0	0,0	0,0	0,0	-
Металургія	0	0,0	7,0	7,0	-
Сільське господарство	1,3	29,7	68,2	38,5	129,7
Сфера послуг	1501,8	738,3	1 121,2	382,9	51,9
Транспорт	3	50,0	0,7	-49,3	-98,6
Харчова промисловість	133,2	105,0	92,2	-12,8	-12,2
Хімічна промисловість	0	0,0	54,9	54,9	-
Інші	21817	15541,5	15 151,8	-389,7	-2,5
Всього	23525,7	16555,9	16 887,6	331,7	2,0

Найбільше збільшення продемонстрували укладені договори факторингу за такими галузями, як: будівництво – на 318,9% (на 291,1 млн. грн.), сільське господарство – на 129,7% (на 38,5 млн. грн.) і сфера послуг – на 51,9% (на 382,9 млн. грн.).

Діяльність із забезпечення проведення розрахунків

Дані щодо обсягів операцій з обміну валют та переказу грошових коштів фінансовими компаніями за 2014 –2016 рр. наведено в табл. 8, рис. 4.

Обсяги операцій з проведення розрахунків фінансовими компаніями, млн. грн.

Вид фінансової послуги	2014	2015	2016	Темпи приросту (2016/ 2015)	
				Абсолютний	%
Операції з обміну валют	694,4	449,3	413,5	-35,8	-8,0
Операції з переказу грошових коштів	12 703,8	31 594,7	70 326,7	38 732,0	122,6
Всього	13 398,2	32 044,1	70 740,2	38 696,1	120,8

За 2016 рік спостерігається збільшення загального обсягу операцій з проведення розрахунків в 2,2 рази (38 696,1 млн. грн.) порівняно з аналогічним періодом 2015 року. Операції з обміну валют скоротилися на 8% (35,8 млн. грн.), але відбулось значне збільшення операцій з переказу грошових коштів в 2,2 рази (70 326,7 млн. грн.).

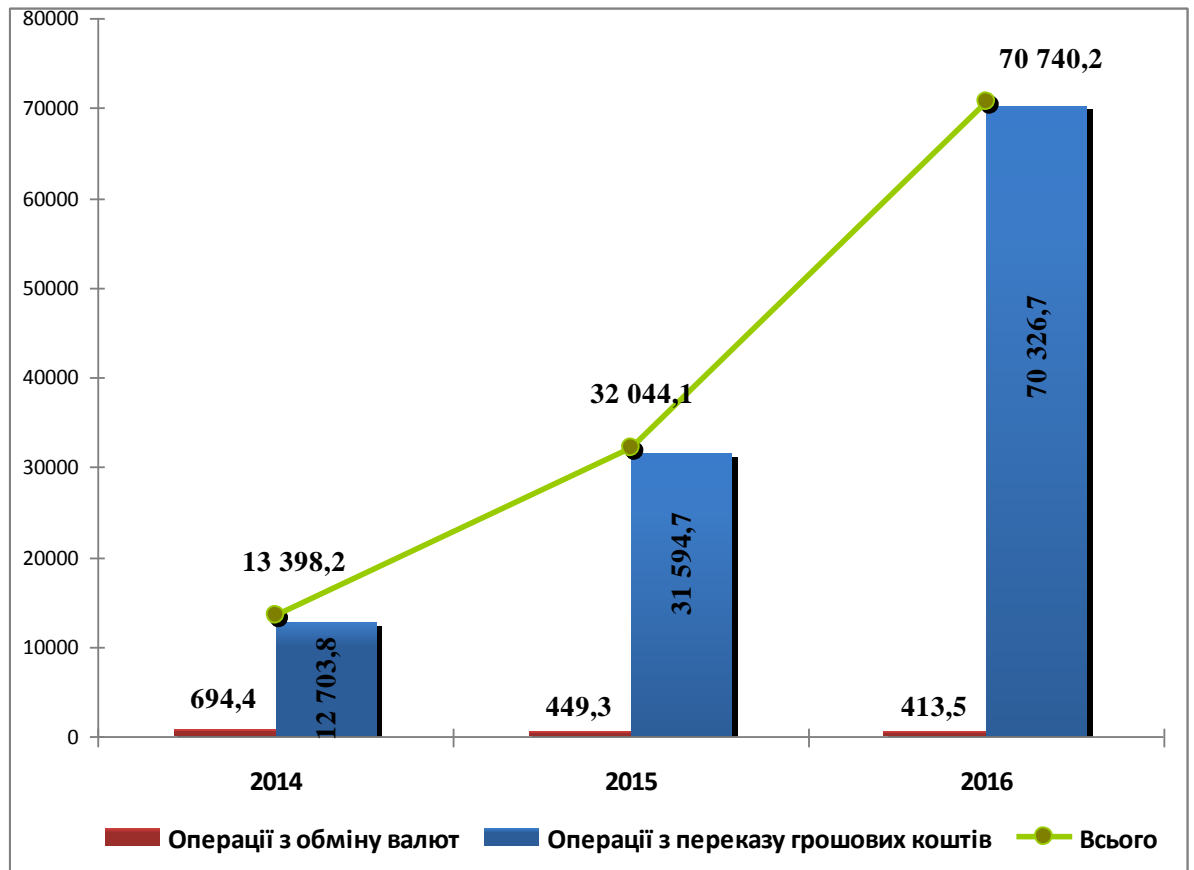

Рис. 4. Динаміка операцій з проведення розрахунків фінансовими компаніями, млн. грн.

Фінансові послуги, що надаються нефінансовими установами

Обсяги фінансових послуг, наданих юридичними особами – суб'єктами господарювання, які не є фінансовими установами, але мають визначене законом право надавати фінансові послуги, наведені в табл. 9.

Таблиця 9

Обсяги фінансових послуг, наданих юридичними особами, які не є фінансовими установами

Вид фінансової послуги	Розмір фінансового активу, що є предметом договору, млн. грн.			Темпи приросту (2016/2015)	
	2014	2015	2016	Абсолютний	%
Фінансовий лізинг	5 881,4	4 933,5	6 018,8	1 085,3	22,0
Поштовий переказ	7 197,0	6 529,5	7 577,5	1048,0	16,1
Всього	14 378,1	11 463,0	13 596,3	2 133,3	18,6

Дані таблиці 9 свідчать про збільшення:

- фінансових активів щодо такої фінансової послуги як переказ коштів, що здійснюються через Укрпошту на 16,1% (1048,0 млн. грн.);

- фінансових активів, що є предметом договору фінансового лізингу на 22,0% (1 085,3 млн. грн.).

Фінансовий лізинг

Станом на 31.12.2016 до Переліку юридичних осіб, які мають право надавати фінансові послуги та перебувають на обліку в Нацкомфінпослуг, внесено інформацію про 202 юридичні особи – лізингодавці та до Державного реєстру фінансових установ внесено інформацію про 428 фінансові компанії, що надають послуги фінансового лізингу (табл. 10).

Таблиця 10

**Кількість юридичних осіб – лізингодавців та фінансових компаній,
що надають послуги фінансового лізингу**

Тип установи	Станом на 31.12.2014	Станом на 31.12.2015	Станом на 31.12.2016
Юридичні особи – лізингодавці	267	268	202
Фінансові компанії, що надають послуги фінансового лізингу	187	362	428

Протягом 2016 року фінансовими компаніями та юридичними особами, які не мають статусу фінансових установ, але можуть згідно із законодавством надавати фінансові послуги, укладено 9 160 договорів фінансового лізингу на суму 9 822,3 млн. грн.

Вартість об'єктів лізингу, що є предметом договорів, становить 7 541,8 млн. грн.

Вартість чинних договорів фінансового лізингу станом на 31.12.2016 становить 23 177,6 млн. грн.

Близько 99,7% усіх послуг фінансового лізингу надається юридичними особами – суб'єктами господарювання, які не є фінансовими установами (табл. 11).

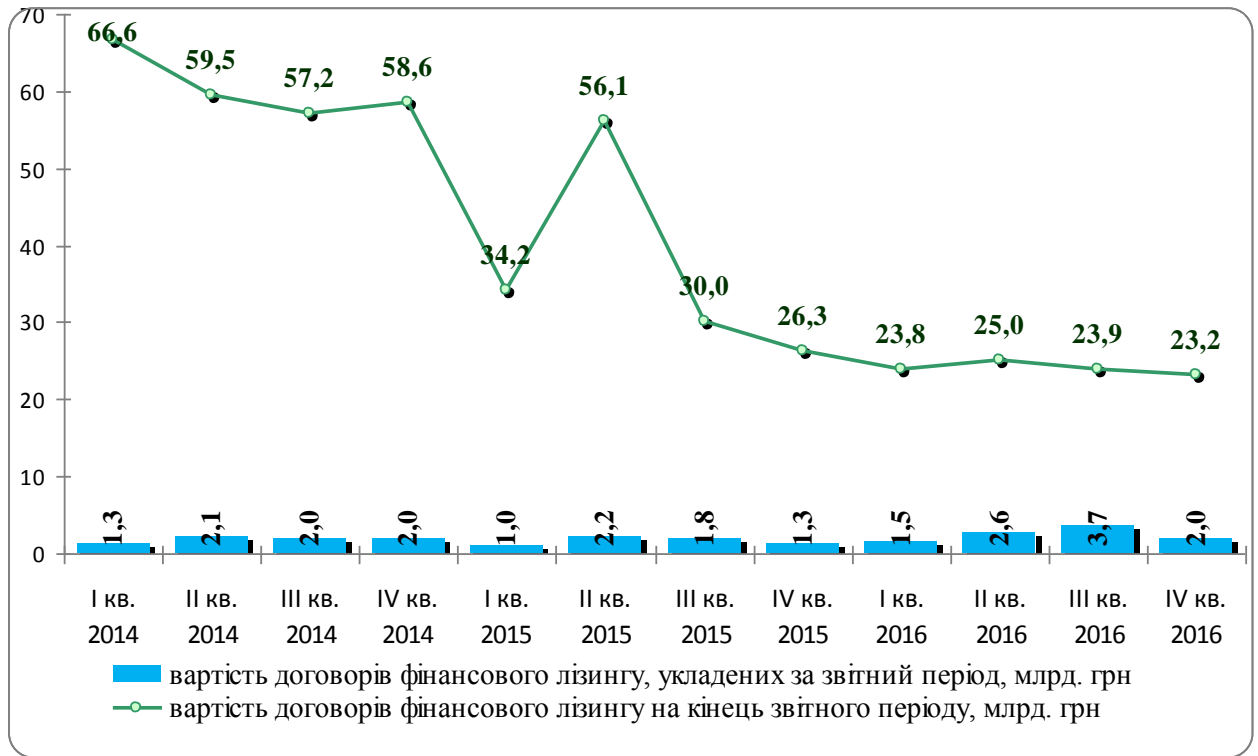
Таблиця 11

**Інформація щодо вартості договорів фінансового лізингу та їх кількості,
укладених юридичними особами та фінансовими компаніями**

Період	Вартість договорів фінансового лізингу, укладених за період, (млн. грн.)		Кількість договорів фінансового лізингу (од.), укладених за період	
	юридичними особами	фінансовими компаніями	юридичними особами	фінансовими компаніями
2014 р.	7 181,0	257,4	8 940	26
2015 р.	6 241,4	20,2	4 098	21
2016 р.	9 755,0	67,3	9 122	38

За підсумками 2016 року спостерігається збільшення кількості договорів фінансового лізингу в 1,2 раза (5 041 одиниць) порівняно з відповідним періодом 2015 року. При цьому, вартість договорів фінансового лізингу збільшилась на 56,9% (на 3 560,7 млн. грн.).

Динаміка вартості договорів, укладених протягом 9 місяців 2014 – 9 місяців 2016 рр., та договорів, чинних на кінець кожного звітного періоду, наведена на рис. 5.

Рис. 5. Динаміка надання послуг фінансового лізингу

Вартість договорів фінансового лізингу за галузями представлена в табл. 12.

Таблиця 12

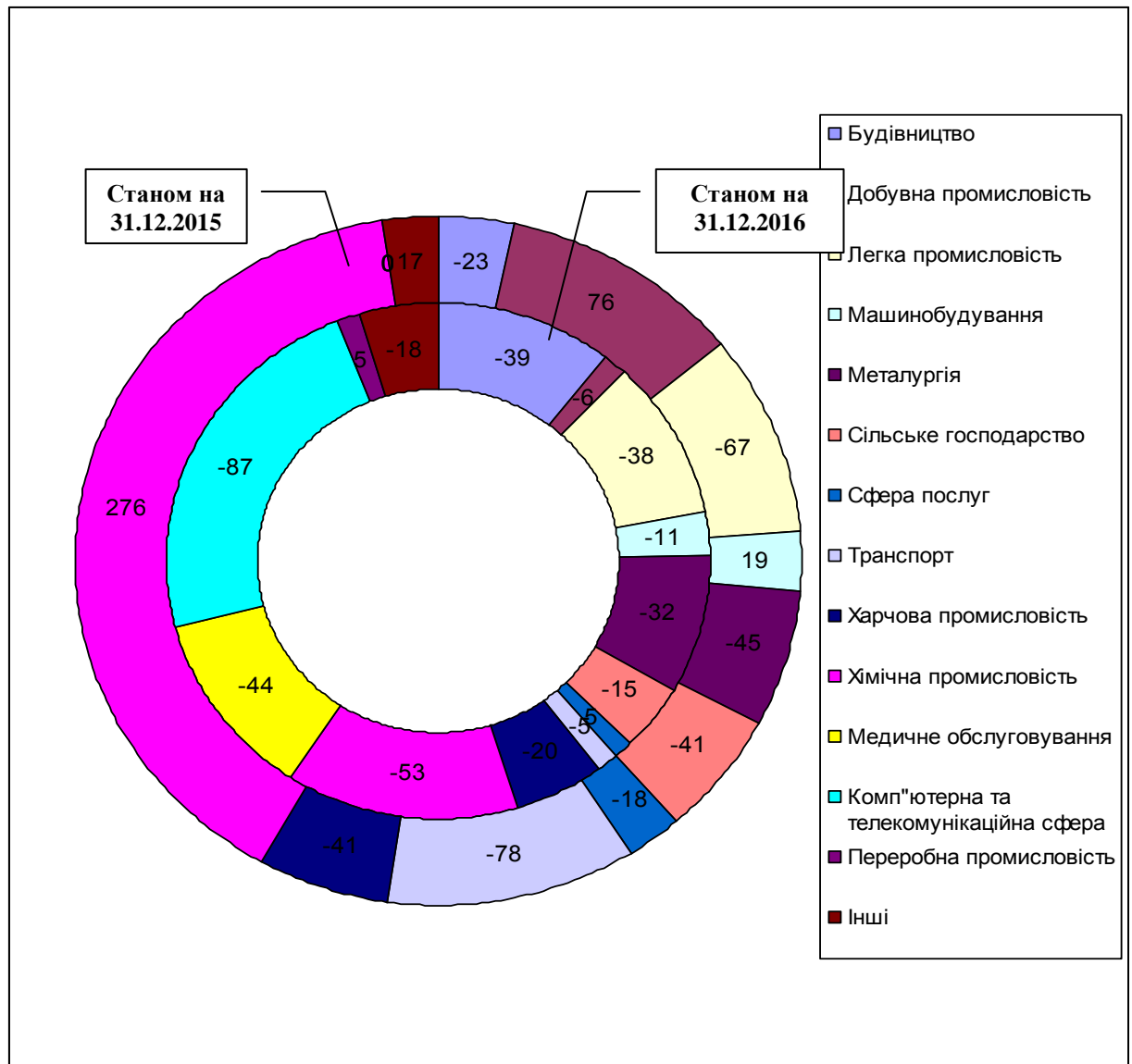
Вартість договорів фінансового лізингу за галузями, млн. грн.

Назва галузі	Станом на 31.12.2015	Станом на 31.12.2016	Темпи приросту (31.12.2016/ 31.12.2015)	
			Абсолютний	%
Будівництво	1 531,2	928,3	-602,9	-39,4
Добувна промисловість	1 746,9	1 645,0	-101,9	-5,8
Легка промисловість	43,1	26,7	-16,4	-38,1
Машинобудування	326,5	292,3	-34,2	-10,5
Металургія	121,5	82,1	-39,4	-32,4
Сільське господарство	6 636,4	5 654,0	-1 004,4	-15,1
Сфера послуг	984,6	1 206,4	221,8	4,7
Транспорт	8 252,8	7 886,4	-366,4	-4,5
Харчова промисловість	534,1	428,0	-106,1	-19,9
Хімічна промисловість	271,2	127,0	-144,2	-53,2
Медичне обслуговування	30,5	17,2	-13,3	-43,6
Комп'ютерна та телекомунікаційна сфера	9,1	1,2	-7,9	-86,8
Переробна промисловість	67,6	71,2	3,6	5,3
Інше	5 792,2	4 811,8	-979,7	-18,2
Всього	26 347,7	23 177,6	-3 169,4	-13,1

За підсумками 2016 року найбільшими споживачами лізингових послуг є:

- транспортна галузь, вартість договорів становить 7 886,4 млн. грн., (Станом на 31.12.2015 – 8 252,8 млн. грн., спад на 4,5% (366,4 млн. грн.));
- сільське господарство, вартість договорів становить 5 654,0 млн. грн. (Станом на 31.12.2015 – 6 636,4 млн. грн., спад на 15,1% (1 004,4 млн. грн.));
- добувна промисловість, вартість договорів становить 1 645,0 млн. грн. (Станом на 31.12.2015 – 1 746,9 млн. грн., спад на 5,8% (101,9 млн. грн.));
- сфера послуг, вартість договорів становить 1 206,4 млн. грн. (Станом на 31.12.2015 – 984,6 млн. грн., ріст на 4,7% (221,8 млн. грн.));
- будівництво, вартість договорів становить 928,3 млн. грн. (Станом на 31.12.2015 – 1 531,2 млн. грн., спад на 39,4% (602,9 млн. грн.)).

Схема розподілу обсягів лізингових операцій за галузями представлена на рис. 6.

Рис. 6. Розподіл вартості чинних договорів фінансового лізингу за галузями станом на 31.12.2015 та 31.12.2016, млн. грн.

Розподіл вартості договорів фінансового лізингу за терміном їх дії зображено на рис. 7.

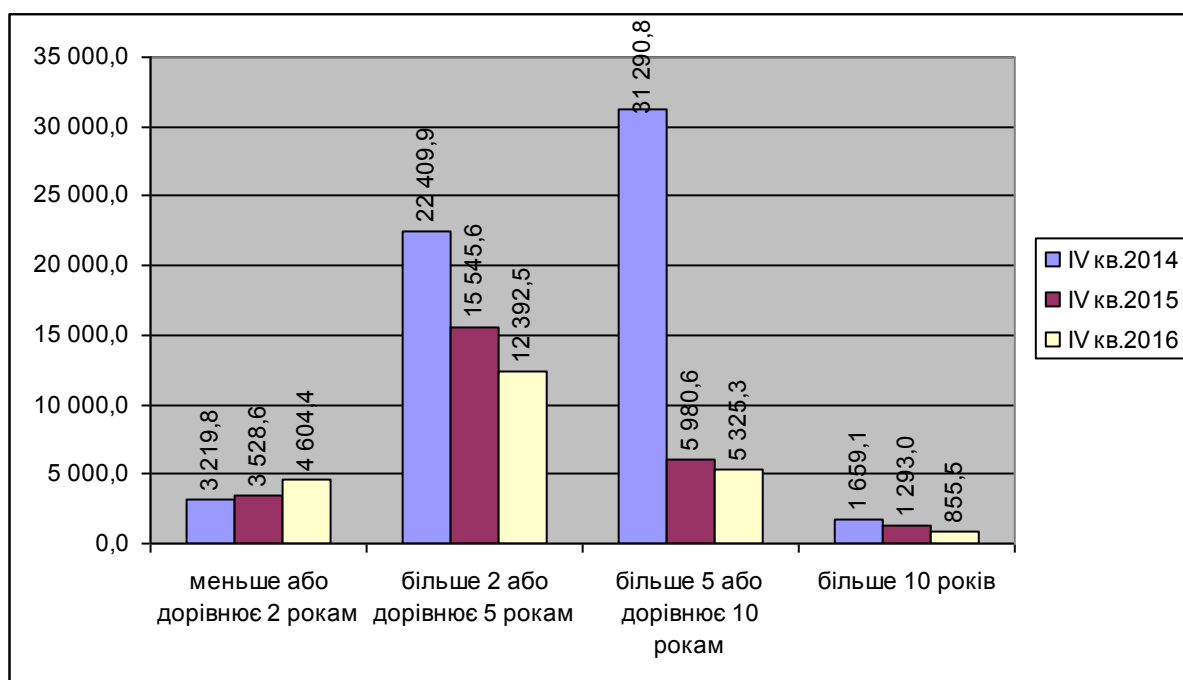

Рис. 7. Розподіл вартості договорів фінансового лізингу за терміном їх дії, млн. грн.

Станом на 31.12.2016 спостерігається тенденція зменшення частки довгострокових договорів лізингу. Вартість договорів, термін дії яких більше 5 або дорівнює 10 рокам порівняно з аналогічною датою минулого року, зменшилась на 11% (655,3 млн. грн.), договори з терміном дії більше 10 років зменшились на 33,8% (437,5 млн. грн.).

Вартість договорів фінансового лізингу строком до 2 років показали ріст на 30,5% (1 075,8 млн. грн.), строком від 2 до 5 років зменшилась на 20,3% (3 153,1 млн. грн.).

Вартість договорів фінансового лізингу на кінець періоду за обладнанням представлена в табл. 13.

Таблиця 13

Вартість договорів фінансового лізингу на кінець періоду за обладнанням, млн. грн.

Обладнання	Станом на 31.12.2014	Станом на 31.12.2015	Станом на 31.12.2016
Транспорт	42 362,5	14 713,6	13 828,2
комп'ютерна техніка та телекомунікаційне обладнання	482,6	25,4	26,2
друкарське та поліграфічне обладнання	61,2	46,2	35,4
торговельне обладнання	229,6	243,3	208,2
техніка, машини та устаткування для сільського господарства	8 876,3	5 736,4	4 845,2
будівельне обладнання та техніка	0	1 553,8	821,0
обладнання для харчової переробки	0	66,7	48,8
медичне обладнання	0	14,2	10,8
банківське обладнання	0	5,2	3,1
промислове обладнання	0	166,0	121,1
будівлі та споруди	0	893,0	786,0
Інше	6 560,4	2 883,9	2 443,7
Всього	58 572,6	26 347,7	23 177,6

Основні об'єкти фінансового лізингу за чинними договорами станом на 31.12.2016:

- транспортні засоби - 13 828,2 млн. грн. або 59,7% від загальної суми договорів. Порівняно з аналогічним періодом 2015 року показник зменшився на 6,0% (885,4 млн. грн.);

- техніка, машини та устаткування для сільського господарства – 4 845,2 млн. грн. (20,9%). Вартість договорів зменшилась на 15,5% (891,2 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року;

- будівельне обладнання та техніка – 821,0 млн. грн. або 3,5% від загальної суми договорів. Вартість договорів зменшилась на 47,2% (732,8 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року;

Джерела фінансування лізингових операцій за 2016 р., що здійснені юридичними особами – лізингодавцями та фінансовими компаніями, наведені в табл. 14.

Таблиця 14

Розподіл джерел фінансування лізингових операцій за 2016 рр. млн. грн.

Джерела фінансування	2016 рік			
	Юр. Особи, млн. грн.	Частка, %	Фін. комп., млн. грн.	Частка, %
авансовий платіж	2 084,6	27,6	0,7	2,0
власний капітал	3 690,2	48,9	34,6	95,0
кредити банків	622,0	8,2	1,1	3,0
комерційні кредити постачальників	0,6	0,0	0,0	0,0
випуск цінних паперів	0,0	0,0	0,0	0,0
кошти міжнародних фінансових організацій	775,6	10,3	0,0	0,0
кошти державного та місцевих бюджетів	0,0	0,0	0,0	0,0
інші джерела	368,6	4,9	0,0	0,0
Всього	7 541,6	100,0	36,4	100,0

(*За 2015 рік загальний обсяг джерел фінансування становив 4 943,0 млн. грн.).

За 2016 рік загальний обсяг джерел фінансування юридичних осіб – лізингодавців та фінансових компаній становить 7 578,0 млн. грн., що на 2 635 млн. грн., або на 53,3%, менше порівняно з відповідним періодом 2015 року.

У структурі джерел фінансування лізингових операцій юридичних осіб – лізингодавців найбільшу частку займає власний капітал 48,9% (3 690,2 млн. грн.).

Ломбарди

Станом на 31.12.2016 до Державного реєстру фінансових установ внесено інформацію про 456 ломбардів, що на 26 установ (або на 94,6%) менше порівняно з відповідною датою 2015 року (станом на 31.12.2015 – 482 ломбардів).

Основні показники діяльності ломбардів 2014 – 2016 рр. наведено в таблиці 15.

Показники діяльності ломбардів

Показники	31.12.2014	31.12.2015	31.12.2016	Темпи приросту			
				31.12.2015/ 31.12.2014		31.12.2016/ 31.12.2015	
				Абсолют- ний	%	Абсолют- ний	%
Кількість ломбардів (на кінець періоду)	477	482	456	5	1,0	-26	-5,4
Сума наданих фінансових кредитів під заставу (млн. грн.)	8 410,8	12 459,7	16 718,0	4 048,9	48,1	4 258,3	34,2
Кількість наданих фінансових кредитів під заставу, тис. шт.	10 930,1	10 600,0	11 943,6	-330,1	-3,0	1 343,6	12,7
Сума погашених фінансових кредитів (млн. грн.), у тому числі:	8 202,3	12 155,3	16 414,7	3 953	48,2	4 259,4	35,0
погашено за рахунок майна, наданого в заставу	660,0	842,0	1 837,4	182	27,6	995,4	118,2
Кількість договорів, погашених за рахунок майна, наданого в заставу, (тис. шт.)	1 191,5	1 164,8	1 264,7	-26,7	-2,2	99,9	8,6

Дані таблиці 15 свідчать про збільшення загальних обсягів кредитування на ринку ломбардних послуг за 2016 рік порівняно з минулим роком.

Такі показники, як сума наданих фінансових кредитів під заставу та сума погашених фінансових кредитів, збільшились на 34,2% та 35,0% відповідно, а кількість наданих фінансових кредитів під заставу збільшились на 12,7%. Показник кількості договорів, погашених за рахунок майна, наданого в заставу збільшився на 8,6 %.

Середньозважена річна процентна ставка за фінансовими кредитами ломбардів за 2016 рік становить 197,7% (2015 рік –184,3%).

Важливим показником, який характеризує ринок послуг ломбардів, є показник їх фінансового стану (табл. 16).

Таблиця 16

Показники фінансового стану ломбардів

Показники	Станом на 31.12.2014	Станом на 31.12.2015	Станом на 31.12.2016	Темпи приросту 31.12.2016/ 31.12.2015	
	млн. грн.			Абсолютний	%
Дебіторська заборгованість, у тому числі, (млн. грн.):	1 244,90	1 785,5	2 630,8	845,3	47,3
за наданими фінансовими кредитами, (млн.грн.)	948,9	1 171,9	1 578,2	406,3	34,7
за нарахованими відсотками за наданими фінансовими кредитами, (млн.грн.)	33,4	40,8	54,0	13,2	32,4
Статутний капітал, (млн.грн.)	825,6	899,6	1 250,3	350,7	39,0
Резервний капітал, (млн.грн.)	21,4	41,1	48,5	7,4	18,0
Нерозподілений прибуток, (млн.грн.)	221,4	262,2	415,3	153,1	58,4
Власний капітал, усього, (млн.грн.)	970,4	1 100,2	1 481,6	381,4	34,7
Залучені кошти на платній та безоплатній основі, (млн.грн.)	200,5	179,3	192,1	12,8	7,1
Активи по балансу, (млн.грн.)	1 710,30	2 218,7	3 317,7	1 099,0	49,5

Як свідчать дані таблиці, обсяг активів ломбардів виріс на 49,5% (1 099,0 млн. грн.) порівняно з аналогічним періодом минулого року та станом на 31.12.2016 становить 3 317,7 млн. грн.

Власний капітал ломбардів становить 1 481,6 млн. грн., що на 34,7% (381,4 млн. грн.) більше ніж станом на 31.12.2015.

Станом на 31.12.2016 нерозподілений прибуток становить 415,3 млн. грн., порівняно з відповідним періодом 2015 року він збільшився на 58,4% (153,1 млн. грн.).

Обсяг дебіторської заборгованості станом на 31.12.2016 збільшився на 47,3% (до 845,3 млн. грн.) порівняно з відповідною датою попереднього року.

Станом на 31.12.2016 резервний капітал та статутний капітал зросли на 18,0% та 39,0% порівняно з аналогічною датою 2015 року та відповідно становлять 48,5 та 1 250,3 млн. грн.

Структура наданих ломбардами кредитів за видами застави представлена в таблиці 17.

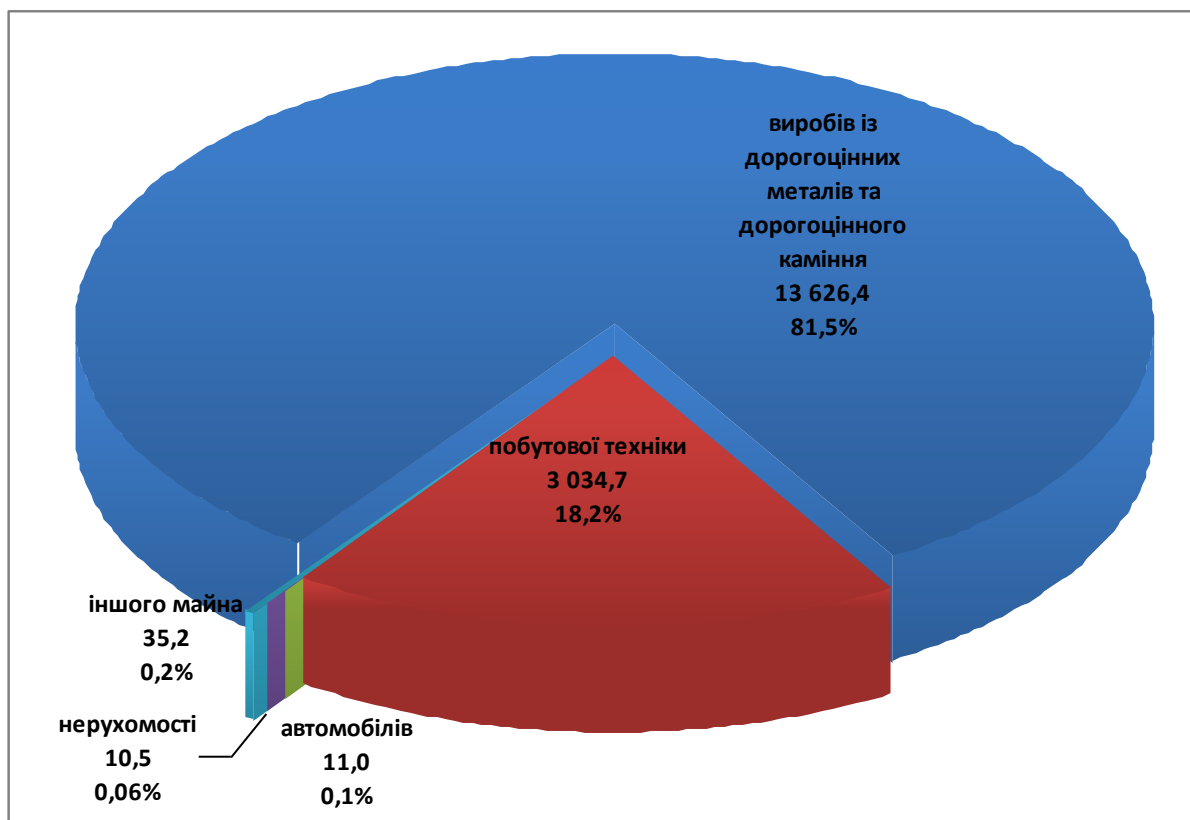
Таблиця 17

Обсяг наданих фінансових кредитів за видами застави

Види застави	Обсяг наданих фінансових кредитів, млн. грн.			Структура наданих фінансових кредитів, %			Темпи приросту			
							31.12.2015/ 31.12.2014		31.12.2016/ 31.12.2015	
	31.12. 2014	31.12. 2015	31.12. 2016	31.12. 2014	31.12. 2015	31.12. 2016	млн. грн.	%	млн. грн	%
виробів із дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння	7 101,3	10 558,7	13 626,4	84,4	84,7	81,5	3 457,4	48,7	3 067,7	29,1
побутової техніки	1 269,6	1 860,5	3 034,7	15,1	14,9	18,2	590,9	46,5	1 174,2	63,1
автомобілів	19,6	23,6	11,0	0,2	0,2	0,1	4,0	20,4	-12,6	-53,4
нерухомості	8,0	3,2	10,5	0,1	0,03	0,06	-4,8	-60,0	7,3	228,1
іншого майна	12,3	13,7	35,2	0,1	0,1	0,2	1,4	11,4	21,5	156,9
Всього	8 410,8	12 459,7	16 718,0	100,0	100,0	100,0	4 048,9	48,1	4 258,3	34,2

За 2016 рік структура наданих фінансових кредитів у цілому не змінилася. Водночас, при загальному збільшенні обсягів кредитування (34,2%) дещо змінилась питома вага фінансових кредитів, виданих під вироби з дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння (з 84,7% до 81,5%), побутової техніки (з 14,9 до 18,2%) та автомобілів (з 0,2% до 0,1%).

Структура наданих кредитів за видами застави зображена на рис. 8.

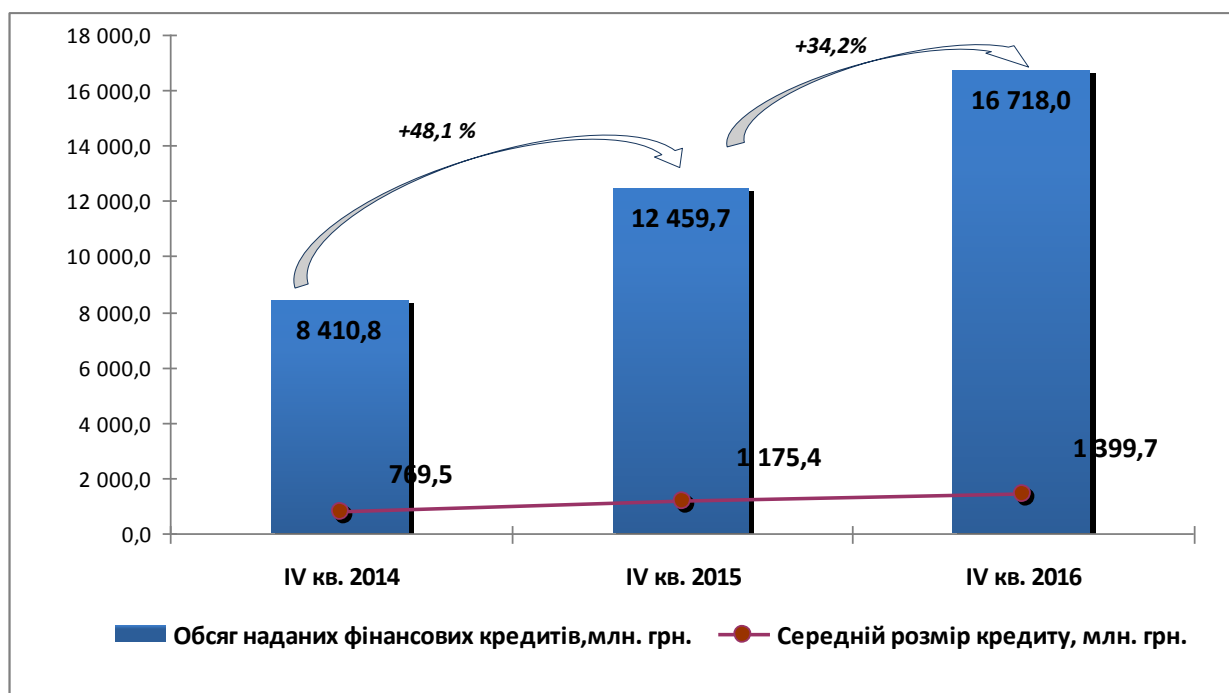

Рис. 8. Структура фінансових кредитів під заставу станом на 31.12.2016

Ломбарди обирають для застави найбільш ліквідне майно. В обсязі наданих фінансових кредитів за видами застави найбільшу питому вагу займають фінансові кредити під заставу виробів із дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння – 81,5% (13 626,4 млн. грн.). Порівняно з 31.12.2015 даний показник зменшився на 3,2 % від загального обсягу виданих кредитів.

Фінансові кредити видані під заставу побутової техніки за 2016 рік збільшились на 63,1% (1174,2 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом 2015 року. Обсяг фінансових кредитів під заставу автомобілів зменшився на 53,4% (12,6 млн. грн.), а обсяг фінансових кредитів під заставу нерухомості продемонстрував збільшення на 228,1 % (7,3 млн. грн.).

Динаміку обсягів виданих кредитів та середнього розміру кредиту за 2014 – 2016 рр. зображено на рис. 9.

Рис. 9. Динаміка обсягів наданих фінансових кредитів та середнього розміру кредиту за 2014 – 2016рр.

Ломбарди залишаються одним із найбільш консервативних і стабільних фінансових інститутів для фізичних осіб - вони орієнтовані на видачу дрібних та короткострокових кредитів. Ломбарди надають фінансові кредити під заставу, середній розмір яких за 2016 рік становить 1 399,7 грн.

На фоні зростання обсягу виданих кредитів за 2016 рік на 34,2% середній розмір кредиту демонструє збільшення на 19,1 %.

Таблиця 18

Групування частки перших ломбардів (ТОР) за обсягом наданих фінансових кредитів та їх активів станом на 31.12.2016

	Сума наданих фінансових кредитів під заставу		Активи за балансом	
	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %
ТОР 3	5 792,4	34,6	874,9	26,4
ТОР 5	7 817,7	46,8	1 334,2	40,2
ТОР 10	10 648,6	63,7	2 027,6	61,1
ТОР 50	14 960,4	89,5	2 854,7	86,0
ТОР 100	15 974,2	95,6	3 102,6	93,5
Всього по ринку	16 717,9	100	3 317,7	100

Як свідчать дані таблиці 18 на 100 ломбардів, перших за обсягом наданих фінансових кредитів (ТОР 100), припадає 95,6 % від загального обсягу кредитів та 93,5 % від загальних активів. При цьому, на частку 3 ломбардів, перших за обсягом наданих кредитів, припадає 34,6% від загального обсягу наданих кредитів і 26,4 % всіх активів ломбардів.

Розподіл джерел залучення ломбардами коштів на платній та безоплатній основі наведений у таблиці 19.

Інформація про джерела залучення коштів ломбардами

Показники	Станом на 31.12.2014		Станом на 31.12.2015		Станом на 31.12.2016	
	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %	млн. грн.	частка, %
Залучені кошти на платній та безоплатній основі, у тому числі:	200,5	100	179,3	100	192,1	100
від банків	65,0	32,4	66,1	36,9	75,0	39,0
від юридичних осіб (крім банків)	128,2	63,9	100	55,8	100,8	52,5
від фізичних осіб	7,3	3,6	13,2	7,4	16,3	8,5

Дані таблиці 19 свідчать про збільшення загальних обсягів залучених коштів на 7,1% (на 12,8 млн. грн.) порівняно з відповідним періодом минулого року (до 192,1 млн. грн.).

У господарській діяльності ломбардів збільшується питома вага залучених кредитів від банків на 2,1 в.п. (до 75,0 млн. грн.). Обсяг залучених коштів від юридичних осіб (крім банків) порівняно з відповідним періодом минулого року зменшився на 3,3 в.п. (до 100,8 млн. грн.). Питома вага залучених коштів від фізичних осіб продемонструвала ріст на 1,1 в.п. (до 16,3 млн. грн.).